

PAPER DETAILS

TITLE: "ÖĞRETMENLER ÇOCUKLAR İÇİN SÖYLÜYOR" PROJESİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

AUTHORS: Mustafa DAGDEVİREN,Ferdi KARAÖNÇEL

PAGES: 117-130

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1989781>

AN ANALYSIS ON THE “ÖĞRETMENLER ÇOCUKLAR İÇİN SÖYLÜYOR” PROJECT

Mustafa DAĞDEVİREN*¹
Ferdî KARAÖNÇEL**

*Dr., Sivas M. Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi

**Dr. Öğr. Üyesi, Hakkâri Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Absract

The project, which was brought to life with the name "Playing for Change" in the early 2000s, became widespread over time and started to be seen in different countries. This project was made in Turkey by producer and director Fırat Çavaş with the title of "Doğa İçin Çal" to create social awareness. The project has diversified over time with the activities of professional groups, institutions, associations, and finally, it was started by the Ministry of National Education General Directorate of Teacher Training and Development under the name "Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor". Later, the project was updated with the name "Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor." In this study, which was carried out within the discipline of ethnomusicology, in order to ensure the visibility of the project called "Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor" and to determine the relationship between the audio and visual elements used in the project and the cultural contexts, a mixed design consisting of qualitative and quantitative research methods was used. The data obtained were visualized and interpreted in the form of tables and graphs. In these projects, which were made with the idea of representing the identity in our country, the selected works were determined to reflect the texture, smell, the musical identity of the region and the makam structure in the music codes of the region, the rhythmic structure, the verbal structure, and the projects produced with the videos reflecting the cultural and geographical structure of the province where the project was made were analyzed. In addition, in the results of the study, it has been determined that besides the musical contributions of the teachers to the projects, many teachers have contributions in the context of music technologies even if they are not in their field, and that there are sound recording studios in schools affiliated to the National Education Directorates in many provinces.

Keywords: Ministry of National Education, Playing for Change, Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor, Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor

“ÖĞRETMENLER ÇOCUKLAR İÇİN SÖYLÜYOR” PROJESİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Özet

2000’li yılların başlarında “Playing for Change” ismi ile hayata geçirilen proje zaman içerisinde yaygınlaşarak farklı ülkelerde de görülmeye başlamıştır. Bu proje Türkiye’ye de yapımcı ve yönetmen Fırat Çavaş tarafından “Doğa İçin Çal” başlığıyla toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Proje zaman içerisinde meslek grupları, kurumlar, dernekler vb. yapıların etkinlikleriyle de çeşitlenmiş ve son olarak Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından “Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor” ismi ile başlatılmıştır. Daha sonra proje “Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor” adıyla güncellenmiştir. “Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor” adlı projenin görünürlüğünü sağlamak, projede kullanılan işitsel ve görsel öğelerin kültürel bağlamlarla ilişkisini tespit amacıyla etnomüzikoloji disiplini içerisinde gerçekleştirilen bu çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden oluşan karma desen kullanılmıştır. Elde edilen veriler tablo ve grafikler şeklinde görselleştirilerek yorumlanmıştır. Ülkemizde kimlik temsil etme düşüncesiyle yapılan bu projelerde seçilen eserlerin yörenin dokusunu, kokusunu, yörede müzik kimliğini oluşturan ve yörenin müzik kodlarında bulunan makamsal yapıyı, ritmik yapıyı, sözel yapıyı yansıtabilecek şekilde belirlendiği ve bu doğrultuda aranjisinin yapıldığı, projenin yapıldığı ilin kültürel ve coğrafi yapısına dikkat edilerek videolarının çekildiği projelerde ortaya çıkan sonuçlar analiz edilmiştir. Ayrıca çalışma sonuçlarında, öğretmenlerin projelere müzikal katkılarının yanında birçok öğretmenin alanı olmasa bile müzik teknolojileri bağlamında katkılarının olduğu ve birçok ilimizde Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı okullarda ses kayıt stüdyolarının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Millî Eğitim Bakanlığı, Playing for Change, Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor, Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor.

¹ Sorumlu yazar E-mail: mustafadagdeviren@hotmail.com / Doi: 10.22252/ijca.999478

1.Giriş

Müzik arkaik dönemlerden itibaren gücü fark edilerek hayatın her alanında kullanılmış bir fenomendir. İnancıdan eğlenceye, sağlıktan iyi bir birey yetiştirmeye kadar etkileri araştırılmış ve bu etkiler çeşitli alanlarda kullanılmıştır. Kültürün en önemli ayaklarından birisi olan müzik insanların geçmişten gelen kültürlerini günümüze aktarmış, onlara kimlik oluşturulması bağlamında kaynaklık etmiştir. Müzik kültürü; toplumun ya da topluluğun doğum öncesinden ölüm sonrasına kadar kültürel olarak müziksel algıları ile bu algı içerisinde bulunan müziksel beğeniyi etkileyen ve içselleştiren refleksleri ifade eder. İnsanların yaşam şekli, demografik yapısı, felsefesi, inancı, tarihsel birikimi, yaşadığı coğrafya ve kolektif davranışları kültürünün ve doğal olarak müzik kültürünün biçimlenmesindeki önemli olgulardır (Dağdeviren 2021: 13). Müzik kültürü tıpkı edebiyat ve dil öğeleri gibi somut olmayan kültür ürünleri içerisinde yer almaktadır. Somut olmayan kültür ürünlerinin en önemli özelliği, bu alandaki kültür analizlerinin daha çok bir topluluğun dünya algısını ve kadim felsefesini çözümleyebilmektir (Mustan Dönmez, 2019: 111). Müziğin kültürle olan ilişkisini inceleyen Kaplan (2013: 9) etnomüzikolojiyi “Antropolojinin müzikle ilgili dalını ya da müzik bilimlerinin kültürle ilgili alt dalı olarak nitelendirmektedir. Blacking (1992: 90), etnomüzikolojinin asıl işlevini “insanların müzik diye nitelendirdikleri olguyu nasıl müzikal olarak anlamlandırdıklarını keşfetmektir” şeklinde ifade etmiştir.

Müziğin kültürel ve işlevsel boyutlarını her toplum ve topluluk kullanmaktadır. 2000’li yılların başlarında müziğin işlevsel boyutlarını kullanıp müzikle insanlar arasındaki ayrışmayı ortadan kaldırmak amacıyla “Playing for Change” adlı bir proje hayata geçirildi. Kosmos Quarterly’de Müzik Editörü olan Auerbach projenin yapımcıları ve yönetmeniyle yaptığı söyleşi de proje ekibinin ifadelerini aşağıdaki gibi belirtmiştir (Auerbach 2018).

Playing for Change projesi fikrinin müziğin insanlar arasındaki sınırları aşma ve mesafeleri aşma gücüne sahip olduğuna dair yaygın bir inanıştan doğduğunu belirten proje yürütücüleri, farklı coğrafi, politik, ekonomik, manevi veya ideolojik geçmişlerden gelen insanların, müziğin bizi tek bir insan ırkı olarak aşmak ve birleştirmek için sahip olduğu evrensel gücü dünya ile paylaşmak için yola çıktıklarını belirtmiştir. Müziğin toplumsal hareketlerdeki rolünün ön plana çıktığı bu çalışma ülkemize ilk olarak yine toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla giriş yapmıştır.

Yapımcı ve yönetmen Fırat Çavaş gerekli izinleri aldıktan sonra projeyi ülkemize “Doğa İçin Çal” başlığıyla kazandırmıştır. Çavaş önderliğinde yürütülen proje ülkemizde büyük beğeni toplamış² ve devam projelerinde sayısız icracı ve solist projede yer almak için talepte bulunmuştur. Gerek doğa için çal projeleri olsun gerek onu takip eden projeler olsun format gereği farklı müzik tarzlarını içerisinde barındırması, çalanların ve söyleyenlerin yorumlarının serbest bırakılması (belirli bir armoni içerisinde) sebebiyle izler kitlede merak uyandırarak, eserin nasıl sonuçlanacağı hakkında heyecan yaratmaktadır. Bir eser içerisinde bulunan farklı müzik tarzları izler kitle arasında eleştiriden çok beğeniyi karşılandığından dolayı bu projeler on yılı aşkın bir süredir popülerliğini devam ettirmektedir. Projenin ülkemizde yaygınlaşmaya başlamasıyla birlikte formatında çeşitli değişiklikler olmaya başlamıştır. Eser seçimlerinde geleneksel ezgilerin kullanımı ve bu eserlerin toplumun her kesimine hitap edecek şekilde aranje edilmesi gelenek haline gelmiştir. Ülkemizde “Doğa İçin Çal” fikrinden sonra en çok iller için yapılan Çal Projeleri gündeme gelmiştir. Bu projelerde illerin kültürü, coğrafyası, tarihi turistik yerleri, şehrin doğal ve kültürel alanlarının tanıtımı gibi etkenler ve yörenin geleneksel müzikleriyle yöre kimliği izler kitleye tanıtılmaya çalışılmıştır.

“..... İçin Çal” projeleri zaman içerisinde meslek grupları, kurumlar, dernekler vb. yapıların etkinlikleriyle de çeşitlenmiş ve son olarak Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından “Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor” ismi ile başlatılmıştır. Daha sonra proje “Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor” adıyla güncellenmiştir. Bu çalışma “Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor” adlı projenin görünürlüğünü sağlamak, projede kullanılan işitsel ve görsel öğelerin kültürel bağlamlarla ilişkisini tespit amacıyla gerçekleştirilmiştir.

2.Yöntem

Müziği araştırmak; toplumu incelemek, kültürü kodlamak, kavramsallaştırmak müziküzerine söylem kurmak demektir (Yıldırım ve Koç, 2006: 25). Merriam’a göre etnomüzikoloji disiplini en temel düşünce, müziğin ne olduğu sorusu ve kültür kavramı ile olan ilişkisinin ne olduğudur (1964: 27). Etnomüzikoloji disiplini yerel, bölgesel, ulusal, küresel, kültürlerarası ve sanal olarak ortaya çıkan müzik çalışmalarındaki kültürel refleksleri araştırır, ölçümleme yapar, karşılaştırır, sonucunda kültürel olarak ortaya çıkan müzikal değişimleri,

² “Doğa İçin Çal 1” projesinden “Doğa İçin Çal 11” projelerine kadar yapılmış ürünlerin toplam izlenme oranı 25.08.2021 günü itibarıyla 240 milyonun üzerindedir. Bu izlenme oranlarına ekstra yapılan çalışmalar ve orijinal klipler kadar izlenen kamera arkası görüntü videoları eklenmemiştir.

transformasyonları, etkileşimleri neden ve sonuçlarıyla çözümleme yapar. Bu çalışmada, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden oluşan karma desen kullanılmıştır. Etnomüzikoloji disiplini içerisinde yer alan nitel yöntem, teknik ve yaklaşımlar perspektifinde bu yöntemin sahip olduğu veri toplama tekniklerinden olangözlem, görüşme vedoküman analizinden yararlanılmıştır. Ayrıca projede yer alan öğretmenlerin proje ile ilgili görüşlerini alabilmek için nicel araştırma yöntemlerinden tarama araştırması modeli kullanılmıştır. Tarama araştırması “bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre daha büyük örneklemeler üzerinde yapılan araştırmalara” denir (Frankel&Wallen, 2006, Akt. Büyüköztürk vd., 2018). “Öğretmenler Öğrencileri İçin Söylüyor” projelerinde görev alan 86 öğretmene “Google Form” aracılığı ile anket uygulanarak görev alan öğretmenlerin branşları, kademeleri, projedeki görevleri, projelerin oluşturması ile ilgili aşamalar, planlamalar vb. konular hakkında bilgiler toplanılmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzdeleri de belirtilerek tablo ve grafikler şeklinde görselleştirilerek yorumlanmıştır.

3.Bulgular ve Yorum

“Playing for Change” projeleri ve ülkemizdeki ilk örnek olan “Doğa için Çal” projeleri ülkemizde zaman içerisinde çeşitli meslek grupları, kurumlar, dernekler vb. yapıların etkinlikleriyle de çeşitlenmeye başlamış durumdadır. MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından “Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor” Projesi de 3 Nisan 2020 tarihinde başlatılmıştır. 2020 yılında ortaya çıkan Covid-19 pandemisi nedeniyle kapanmaların başlaması sürecinde “Öğretmenler Türkiye İçin Söylüyor” projesiyle evde kalan vatandaşlarımıza moral olmak için başlatılan proje ile ilgili olarak Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü adına Proje Koordinatörü Esin KAVGA ülke genelinde müzik öğretmenleriyle iletişime geçerek projenin amacını ve detaylarını paylaşmıştır.

“Dünyanın ve ülkemizin yaşadığı bu karanlık günlerde evde kalmak zorunda olan herkese bir nebze olsun umut olabilmek, enerji verebilmek için Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğümüzün you tube kanalında paylaşılacak üzere Müzik öğretmenlerimizden “Öğretmenlerimiz Türkiye için söylüyor” temalı evde çekim yapıp gönderebileceğiniz videolar istendiğini belirten” Kavga, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Klasik Müzik, Pop müzik, Rock müzik v.b. tarzlarda eserlerin kabul edileceğini, moral ve motivasyona ihtiyacımız olan şu günlerde olabildiğince hareketli ve dinamik eserlerin daha çok tercih edilmesini belirtmiştir. Ayrıca örnek videolar için yine bakanlığın kanalındaki videolar işaret edilmiştir.

“Ancak cep telefonları ile yatay kayıt yapmadıkları takdirde kanalda yayınlamayız. Dik olarak çekim yapmamanızı rica ediyoruz. Hepinize Genel Müdürlüğümüz adına sonsuz teşekkür ediyoruz” Esin Kavga).

Millî Eğitim Bakanlığının bu çağrısına kayıtsız kalmayan müzik öğretmenleri, salgın nedeniyle kapanmaların olmasından dolayı projeye evlerindeki imkânlarla katılmış, Türk halk müziği Türk sanat müziği, pop, rock, vb türlerde eserlerden birini çalarak ve/veya söyleyerek kayıt altına almışlardır. Alınan bu ses kayıtlarına yine evlerde çekilen videolarla klip yaparak bakanlığa göndermişleridir.

Resim 1. Ses ve görüntü kayıtlarını evlerinde alan öğretmenlerin videosundan bir resim (Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Youtube kanalından fotoğraflandırılmıştır. <https://www.youtube.com/watch?v=vJSaOi8pKxA> Erişim Tarihi 28.05.2021)

Görselde resmedilmiş videonun yayınlanma tarihi 19 Nisan 2019 yılıdır. Öğretmenlerin doğal ortamda ve pandemiden dolayı hemen hepsi evlerde ses kaydını yaparak ve videosunu çekerek yaptığı çalışmalar Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün kendi Youtube kanalı üzerinden yayınlamıştır. 2021 yılında ise buprojenin devamı olarak Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından yürütülen "Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor" projesi hayata geçirilmiştir.

Resim 2. <https://www.youtube.com/c/oygmmeb/videos> (Erişim Tarihi 25.08.2021)

Salgın sürecinin bu kadar uzun süreceği ilk planlamada düşünülmediğinden öğrencilerimizin evlerinde kapalı kalması onları umutsuzluğa düşürünce öğretmenlerimizle çocuklarımıza okul bahçelerinden seslenmeye karar verdiklerini belirten proje koordinatörü Kavga, böylece Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor" projesinin çalışmalarına başladıklarını ifade etmiştir (Esin Kavga Kişisel Görüşme 2021). COVID-19 pandemisi sürecinin kısıtlamalarla da olsa çeşitli tarihlerdeki esnekliğinden dolayı bu projenin ilk projeden daha kapsamlı olduğu görülmektedir. Ayrıca "Öğretmenler Çocuklar İçin Söylüyor" projesi için gerek ses kayıtları gerek görüntü kayıtları daha profesyonel şekilde alınmıştır. Bu proje için 81 il milli eğitim müdürlüklerinin harekete geçirilmesi projenin kalitesini artırmıştır.

Resim 3. Yapılan Projelere Ait MEB Youtube Sayfasındaki Projelerin Ekran Görüntüleri (<https://www.youtube.com/c/oygmmeb/videos> Erişim Tarihi 25.08.2021)

20.09.2021 itibarıyla Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü' youtube kanalında 274 adet video klip yayınlanmıştır. Aynı tarih itibarıyla bu videoların toplam izlenme sayısı 11.107.062 olarak tespit edilmiştir.

Yeniden yorumlanan eserlerin izler kitle açısından oluşan merak izlenme oranlarını yükseltmektedir. Çalan kişilerin profili, çalgıların çeşitliliği, müzikal çeşitlilik, mekânların seçilmesinde yöre insanının aitlik duyguları,

memleket hasretliklerini yöresel ezgilerle ve görsellerle giderme arzusu, yukarıda belirtilen izlenme oranlarının artmasını sağlayan faktörlerdir. Bu sayıların artmasında önemli olan diğer bir faktör ise öğrencilerin öğretmenlerinin olduğu klipleri kendileri ve çevresindekilerle paylaşmalarıdır.

3.1.“Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” Projeleri Kapsamında Öğretmenlere Uygulanan Anket Analizleri ve Yorumları

Çalışmanın bu bölümünde “Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” projeleri ile ilgili Millî Eğitim Bakanlığından gerekli izinler alınarak projelerde görev alan 86 öğretmene “Google Form” aracılığı ile projeler hakkında bilgi toplamak amacı ile anket uygulanmıştır. Anket verileri sorulan soruların türlerine göre tablo ve grafikler aracılığı ile görselleştirilerek yorumlanmıştır.

Tablo 1. Branşlara Göre Öğretmenlerin Dağılımı

Branş	f	%
Müzik Öğretmeni	78	90,69
Sınıf Öğretmeni	3	3,48
Özel Eğitim Öğretmeni	2	2,32
Almanca Öğretmeni	1	1,16
Görsel Sanatlar Öğretmeni	1	1,16
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni	1	1,16
Toplam	86	100

Öğretmenlerin branş dağılımları üzerine yapılan analizlere bakıldığında; “Müzik Öğretmeni” branşının %90,69 oranı ile ilk sırada, %3,48 oran ile “Sınıf Öğretmeni” branşının ikinci sırada, %2,32 oranla “Özel Eğitim Öğretmeni” branşının üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. “Almanca, Görsel Sanatlar ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni” branşları ise düşük oranlarla dağılımda yer aldığı görülmektedir. “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” Projelerinde görev alan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun “Müzik Öğretmeni” branşından oluştuğu söylenebilir.

Tablo 2. Kademelere Göre Öğretmenlerin Dağılımı

Kademe	f	%
Güzel Sanatlar Lisesi	30	34,88
Ortaokul	25	29,06
Lise (Anadolu, Fen, Meslek Lisesi, Sosyal Bilimler vb.)	21	24,41
İlkokul	6	6,97
Bilim ve Sanat Merkezi	4	4,65
Toplam	86	100

Öğretmenlerin kademe dağılımları üzerine yapılan analizlere bakıldığında; “Güzel Sanatlar Lisesi” kademesinde görev yapan öğretmenlerin %34,88 oranla ilk sırada yer aldığı, %29,06 oranla “Ortaokul” kademesinin ikinci sırada, %24,42 oranla “Lise (Anadolu, Fen, Meslek Lisesi, Sosyal Bilimler vb.)” kademesinin üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. “İlkokul, Bilim ve Sanat Merkezi” kademelerinin ise düşük bir seyir göstererek dağılımda yer aldıkları görülmektedir. Buradan hareketle “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” Projelerinde görev alan öğretmenlerin kademeleri üzerine yapılan incelemelerde “Güzel Sanatlar Lisesi” kademesinde görev alan öğretmenlerin büyük çoğunlukta olduğu söylenebilir.

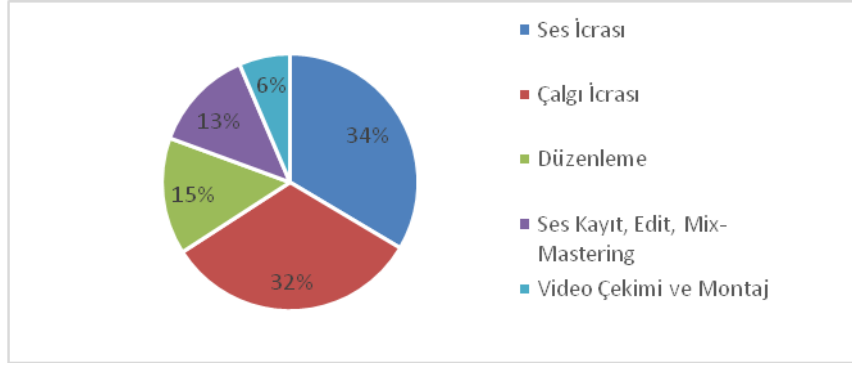
Tablo 3. Öğretmenlerin Projelerde Yapmış Oldukları Görevlerine Göre Kendi Aralarındaki Dağılımları

Projedeki Görevler	f	%
Ses İcrası	57	66,27
Çalgı İcrası	55	63,95
Düzenleme	25	29,06
Ses Kayıt, Edit, Mix-Mastering	22	25,58
Video Çekimi ve Montaj	11	12,79

Öğretmenlerin projelerde almış oldukları görevler açısından yapılan incelemelerde farklı alanlarda görev alan öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Her bir boyutun kendi içerisindeki frekans ve yüzdelik değerleri

açısından yapılmış olan analizi sonucunda; %66,27 oranla “Ses İcrası” boyutunun ilk sırada, %63,95 oranla “Çalgı İcrası” boyutunun ikinci sırada, %29,06 oranla “Düzenleme” boyutunun üçüncü sırada, %25,58 oranla “Ses Kayıt, Edit, Mix-Mastering” boyutunun dördüncü sırada ve %12,79 oranla “Video Çekimi ve Montaj” boyutunun ise beşinci sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Grafik 1. Öğretmenlerin Projelerdeki Görevlerinin Genel Dağılımı

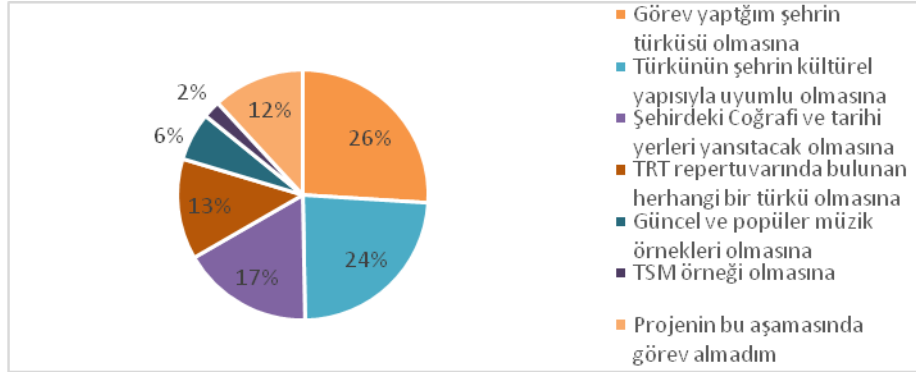
Grafik 1’de, “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerinde yer alan boyutlar analiz edilerek yapılmış olan tüm projelerin genel değerleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda; %34 oranla “Ses İcrası” boyutunun ilk sırada yer aldığı, %32 oranla “Çalgı İcrası” boyutunun ikinci sırada yer aldığı ve %15 oranla “Düzenleme” boyutunun üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Projelerde yer alan diğer boyutların ise düşük oranlarla dağılımda yer aldığı tespit edilmiştir. Düşük oranlarla dağılımda yer alan “Ses Kayıt, Edit, Mix-Mastering” boyutunun müzik teknolojisi alanı ile ilgili olması, “Video Çekimi ve Montaj” boyutunun ise radyo-TV veya iletişim teknolojileri alanları ile ilgili olmasına rağmen, düşük oranlara sahip olsa da bu alanlarda kendini geliştirmiş olan öğretmenlerin olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Parça Seçimlerinde Dikkat Edilen Kriterlerin Kendi Aralarındaki Dağılımı

Parça Seçim Kriterleri	f	%
Görev Yaptığım Şehrin Türküsü Olması	46	53,48
Şehrin Kültürel Yapısıyla Uyumlu Olması	42	48,83
Şehirdeki Coğrafi ve Kültürel Yerleri Yansıtacak Olması	30	34,88
TRT Repertuarında Bulunan Herhangi Bir Türkü Olması	23	26,74
Güncel ve Popüler Müzik Örnekleri Olması	11	12,79
TSM Örneği Olması	4	4,65
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	21	24,41

Parça seçimlerinde dikkat edilen kriterler açısından yapılan incelemelerde birden fazla kriter aynı anda dikkat edildiği görülmektedir. Her bir kriter için frekans ve yüzdelik değeri açısından yapılmış olan analizler sonucunda; “Görev Yaptığım Şehrin Türküsü Olması” kriterinin %53,48 oranla ilk sırada yer aldığı, “Şehrin Kültürel Yapısıyla Uyumlu Olması” kriterinin %48,83 oranla ikinci sırada yer aldığı, “Şehirdeki Coğrafi ve Kültürel Yerleri Yansıtacak Olması” kriterinin %34,88 oranla üçüncü sırada yer aldığı, “TRT Repertuarında Bulunan Herhangi Bir Türkü Olması” kriterinin %26,74 oranla dördüncü sırada yer aldığı, “Güncel ve Popüler Müzik Örnekleri Olması” kriterinin %12,79 oranla beşinci sırada yer aldığı, “TSM Örneği Olması” kriterinin ise %4,65 oranla altıncı sırada yer aldığı görülmektedir. Öğretmenlerin %24,41’i ise parça seçiminde görev almadığını belirtmişlerdir.

Grafik 2. Parça Seçim Kriterlerinin Projelere Göre Genel Dağılımı

Grafik 2’de, “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerinin tamamında kullanılan parça seçim kriterlerine ait veriler analiz edilerek tüm projeler açısından değerleri tespit edilmiştir. Yapılan tespitler sonucunda; %26’lık oranla “Görev Yaptığım Şehrin Türküsü Olması” kriterinin ilk sırada yer aldığı, %24’lük oranla “Şehrin Kültürel Yapısıyla Uyumlu Olması” kriterinin ikinci sırada yer aldığı, %17’lik oranla “Şehirdeki Coğrafi ve Kültürel Yerleri Yansıtacak Olması” kriterinin üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Parça seçimindeki diğer kriterlerin ise düşük değerler ile dağılımda yer aldığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %12’si ise parça seçiminde görev almadığını belirtmişlerdir.

Halk müziği ürünlerinin bir toplumu veya topluluğu kültürel kimlik bağlamında temsil etmesi sebebiyle projelerde illere ait benimsenmiş, özümşenmiş eserlerin seçimi etnomüzikolojik açıdan önemlidir. Ülkemizde kimlik temsil etme düşüncesiyle yapılan bu projelerde seçilen eserler yörenin dokusunu, kokusunu, yörede müzik kimliğini oluşturan ve yörenin müzik kodlarında bulunan makamsal yapıyı, ritmik yapıyı, sözel yapıyı yansıtacak şekilde belirlenmiştir. Bazı projelerde de yöre de fenomen olan geleneksel halk oyunlarını yansıtacak şekilde eserlere yer verilerek bu ürünler geleneksel ve modern bir şekilde projelere yansıtılmıştır.

Tablo 5. Parça Aranjlerinin Yapılış Şekilleri

Aranjelerin Yapılış Şekilleri	f	%
Projede Yer Alan Öğretmenlerden Birine Ait	35	40,69
Dışarıdan Destek Alınarak Yapıldı	17	19,76
Bana Ait	12	13,95
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	22	25,58
Toplam	86	100

Parça aranjlerinin yapılış şekilleri ile ilgili yapılan analizlerde, %40,69 oranla “Projede Yer Alan Öğretmenlerden Birine Ait” boyutunun ilk sırada yer aldığı, %19,76 oranla “Dışarıdan Destek Alınarak Yapıldı” boyutunun ikinci sırada yer aldığı ve %13,95 oranla “Bana Ait” boyutunun üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda öğretmenlerin %22,58’i parça aranjlerinde yer almadığını belirtmişlerdir.

Tablo 6. Parça Aranjesinde Dikkat Edilen Özellikler

Özellikler	f	%
Orijinal Formunda (geleneksel söyleniş tarzıyla)	26	30,23
İmkanlar Dahilinde Bütün Tarzları Barındıracak Şekilde	26	30,23
Popüler Müzik Tarzında	8	9,30
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	26	30,23
Toplam	86	100

Parça aranjlerinde dikkat edilen özellikler açısından yapılan analizlerde; %30,23 oranlarla “Orijinal Formunda (geleneksel söyleniş tarzıyla)” ve “İmkanlar Dahilinde Bütün Tarzları Barındıracak Şekilde” aranje edilme boyutları ilk sırada yer alırken “Popüler Müzik Tarzında” aranje edilme boyutunun ise ikinci sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda öğretmenlerin %30,23’ü ise parça aranjlerinde yer almadığını belirtmiştir.

Parça aranjlerinin “Orijinal Formunda (geleneksel söyleniş tarzıyla)” seslendirilmesi yörenin müzik kültürünün yansıtılması açısından önemli bulgulardır. “İmkanlar Dahilinde Bütün Tarzları Barındıracak Şekilde” aranje edilmesi ise kültürlerarasılığı işaret eder. Etnomüzikoloji disiplini içerisinde kültürlerarası

oluşan müzik kavramı önemli bir yere sahiptir. "... için Çal" projelerinin dünya genelinde fenomen olmasında en büyük etkenlerden birisidir.

Tablo 7. Çalgı İcracıların Seçimleri İle İlgili Kriterler

Kriterler	f	%
Branş Ayırt Etmeksizin İyi Enstrüman Çalabilen Öğretmenlerden Olması	41	47,67
Sadece Müzik Öğretmeni Olması	14	16,27
Profesyonel Olarak Sürekli Sahne Alan Kişilerden Olması	5	5,81
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	26	30,23
Toplam	86	100

Çalgı icracılarının seçim kriterleri ile ilgili yapılmış olan analiz sonuçlarına bakıldığında; "Branş Ayırt Etmeksizin İyi Enstrüman Çalabilen Öğretmenlerden Olmasına" kriterinin %47,67 oranıyla ilk sırada yer aldığı, "Sadece Müzik Öğretmeni Olması" kriterinin %16,27 oranıyla ikinci sırada yer aldığı ve "Profesyonel Olarak Sürekli Sahne Alan Kişilerden Olması" kriterinin ise %5,81 oranıyla üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda öğretmenlerin %30,23'ü ise çalgı icracılarının seçim aşamasında yer almadığını belirtmiştir.

Tablo 8. Solistlerin Seçimleri İle İlgili Kriterler

Kriterler	f	%
Branş Ayırt Etmeksizin Sesini İyi Kullanabilen Öğretmenlerden Olması	41	47,67
Sadece Müzik Öğretmeni Olması	19	22,09
Profesyonel Olarak Sürekli Sahne Alan Kişilerden Olması	1	1,16
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	25	29,06
Toplam	86	100

Solistlerin seçim kriterleri ile ilgili yapılmış olan analiz sonuçlarına bakıldığında; "Branş Ayırt Etmeksizin Sesini İyi Kullanabilen Öğretmenlerden Olması" kriterinin %47,67 oranıyla ilk sırada yer aldığı, "Sadece Müzik Öğretmeni Olması" kriterinin %22,09 oranıyla ikinci sırada yer aldığı ve "Profesyonel Olarak Sürekli Sahne Alan Kişilerden Olması" kriterinin ise %1,16 oranıyla üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda öğretmenlerin %29,06'sı ise solistlerin seçim aşamasında yer almadığını belirtmiştir.

Projelerde yerel müzik kültürünü ve kültürlerarası müzik kültürünü yansıtmayı bağlamında "Branş Ayırt Etmeksizin Sesini İyi Kullanabilen Öğretmenlerden Olması" tercih edilmiştir. Farklı tarz ve formlardaki eserlerin seslendirilmelerini gerçekleştirmek üzere müzik öğretmenlerinin solist olarak görev verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Tablo 9. Projelerdeki Parçaların Düzenlemelerinde Kullanılan Nota Yazım Programları

Programlar	f	%
Finale	20	23,25
NotationPad	3	3,48
Sibelius	1	1,16
Hiçbiri	5	5,81
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	57	66,27
Toplam	86	100

Projelerdeki parçaların düzenlemelerinde kullanılan nota yazım programları açısından yapılan analizlerde; "Finale" programının %23,25 oranıyla ilk sırada yer aldığı ve %3,48 oranıyla "Notation Pad" programının ikinci sırada yer aldığı tespit edilmekle beraber %5,81 oranıyla bazı projelerde nota yazım programlarının kullanılmadığı görülmektedir. Öğretmenlerin %66,27 oranındaki büyük bir bölümü projenin bu aşamasında görev almadığını belirtmektedir. Nota yazım programlarının müzik teknolojisi alanı ile ilgili olduğu dikkate alındığında, projelerin nota yazım aşamalarında görev alan öğretmenlerin kendilerini bu konuda geliştirdikleri söylenebilir.

Tablo 10. Projelerdeki Parçaların Ses Kaydı, Edit, Mix ve Mastering Aşamalarının Yapıldığı Stüdyolar

Stüdyolar	f	%
Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Bir Okulun Stüdyosu	37	43,02
Home Stüdyo	31	36,04

Profesyonel Stüdyo	15	17,44
Görev Yapılan İldeki Yerel Stüdyolar (Radyo-TV, vb.)	3	3,48
Toplam	86	100

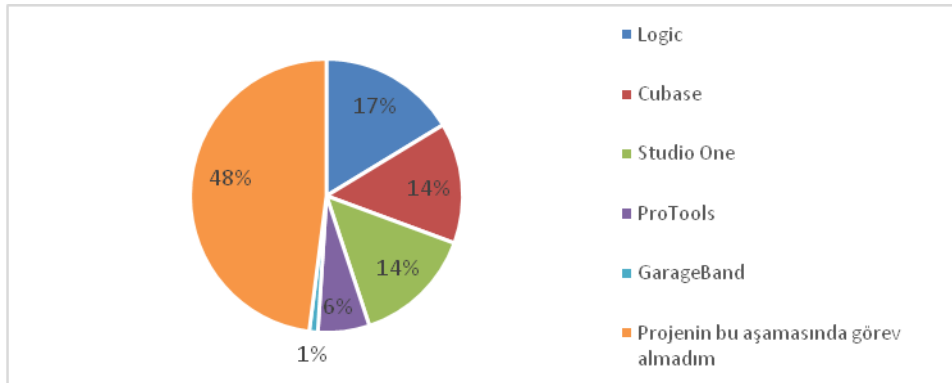
Projelerdeki parçaların ses kaydı, edit, mix ve mastering aşamalarının yapıldığı stüdyolar açısından yapılan analizlerde; %43,02'lik oranla “Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Bir Okulun Stüdyosu” boyutunun ilk sırada yer aldığı, %36,04'lük oranla “Home Stüdyo” boyutunun ikinci sırada yer aldığı, %17,44'lük oranla “Profesyonel Stüdyo” boyutunun üçüncü sırada yer aldığı ve %3,48'lik oranla “Görev Yapılan İldeki Yerel Stüdyolar (Radyo-TV, vb.)” boyutunun dördüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan analizler genel olarak incelendiğinde, birçok İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okulda ses kayıt stüdyosunun varlığından bahsedilebilir. Bu bağlamda İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı okullarda yer alan stüdyoların, ses kaydı temelinde yapılacak olan çalışmalarda öğretmenlere kolaylık sağlayacağı söylenebilir.

Tablo 11. Kullanılan Stüdyo Ses Kayıt Programları

Programlar	f	%
Logic	16	18,60
Cubase	14	16,27
StudioOne	14	16,27
ProTools	6	6,97
GarageBand	1	1,16
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	47	54,65

“Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerindeki parçaların ses kaydı, edit, mix ve mastering aşamalarında kullanılan programlar açısından yapılan analizlerde; birden fazla stüdyo ses kayıt programı kullanımının olduğu tespit edilmiştir. Kullanılmış olan her bir stüdyo ses kayıt programına ait frekans ve yüzdelik değeri açısından yapılmış olan analizler sonucunda; “Logic” programının %18,60'lık oranla ilk sırada yer aldığı, “Cubase” ve “Studio One” Programlarının %16,27'lik oranlarla ikinci sırada yer aldığı, “Pro Tools” programının %6,97'lik oranla üçüncü sırada yer aldığı ve “Garage Band” programının %1,16'lık oranla dördüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Öğretmenlerin %54,65'i ise bu aşamada görev almadığını belirtmiştir.

Grafik 3. Projelerde Kullanılan Ses Kayıt Programlarının Genel Dağılımı

Grafik 3'de, “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerinin tamamında kullanılan ses kayıt programlarına ait veriler analiz edilerek tüm projeler açısından değerleri tespit edilmiştir. Yapılan tespitler sonucunda; %17'lik oranla “Logic” ses kayıt programının ilk sırada yer aldığı, %14'lük oranlarla “Cubase” ve “Studio One” ses kayıt programlarının ikinci sırada yer aldığı, %6'lık oranla “Pro Tools” ses kayıt programının üçüncü sırada yer aldığı, %1'lik oranla “Garage Band” ses kayıt programının dördüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Öğretmenlerin %48'i projenin bu aşamasında görev almadığını belirtmişlerdir. Buradan hareketle müzik teknolojisi alanı ile ilgili olan ses kayıt programlarının öğretmenler tarafından kullanılabildiği ve öğretmenlerin kendilerini bu alanda geliştirdikleri söylenebilir.

Tablo 12. Video Çekimlerindeki Mekanların Seçiminde Kullanılan Kriterler

Video Çekim Kriterleri	f	%
Projenin Yapıldığı İlin Kültürel Özellikleri	50	58,13
Projenin Yapıldığı İlin Coğrafi Özellikleri	37	40,02
Projenin Yapıldığı İlin Tarihi Geçmişi	34	39,53
Projenin Yapıldığı İldeki Tarihi Okullar Olması	28	32,55
Projenin Yapıldığı İldeki Yeni Okullar Olması	14	16,27
Projenin Bu Aşamasında Görev Almadım	28	32,55

“Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerindeki parçaların video çekim aşamalarında kullanılan mekanların seçim aşaması açısından yapılan analizlerde; birden fazla kriterin kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanılmış olan kritere ait frekans ve yüzdelik değer açısından yapılmış olan analizler sonucunda; “Projenin Yapıldığı İlin Kültürel Özellikleri” kriterinin %58,13’lük oranla ilk sırada yer aldığı, “Projenin Yapıldığı İlin Coğrafi Özellikleri” kriterinin %40,02’lik oranlarla ikinci sırada yer aldığı, “Projenin Yapıldığı İlin Tarihi Geçmişi” kriterinin %39,53’lük oranla üçüncü sırada yer aldığı, “Projenin Yapıldığı İldeki Tarihi Okullar Olması” kriterinin %31,55’lik oranla dördüncü sırada yer aldığı ve “Projenin Yapıldığı İldeki Yeni Okullar Olması” kriterinin ise %16,27’lik oranla beşinci sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin %32,55’i projenin bu aşamasında görev alamadığını belirtmiştir.

Grafik 4. Video Çekimlerdeki Mekanların Seçiminde Kullanılan Kriterlerin Genel Dağılımı

Grafik 4’de, “Öğretmenler Öğrenciler için Söylüyor” projelerindeki video çekimlerinde kullanılan mekanların seçimlerine ait veriler analiz edilerek tüm projeler açısından değerleri tespit edilmiştir. Yapılan tespitler sonucunda; %26’lık oranla “Projenin Yapıldığı İlin Kültürel Özellikleri” kriterinin ilk sırada yer aldığı, %19’luk oranlarla “Projenin Yapıldığı İlin Coğrafi Özellikleri” kriterinin ikinci sırada yer aldığı, %18’lik oranla “Projenin Yapıldığı İlin Tarihi Geçmişi” kriterinin üçüncü sırada yer aldığı, %15’lik oranla “Projenin Yapıldığı İldeki Tarihi Okullar Olması” kriterinin dördüncü sırada yer aldığı, %7’lik oranla “Projenin Yapıldığı İldeki Yeni Okullar Olması” kriterinin beşinci sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin %15’i ise projenin bu aşamasında görev almadığını belirtmişlerdir.

Projelerde müzik kültürü ürünlerinin yöre müzikal kodlarını barındırarak seçilmesi Tablo 4’te verilmişti. Benzer şekilde yörenin diğer kültürel unsurları da görsel olarak kullanılmıştır. Bu bağlamda video kliplerde “Projenin Yapıldığı İlin Kültürel Özellikleri” “Projenin Yapıldığı İlin Coğrafi Özellikleri” “Projenin Yapıldığı İlin Tarihi Geçmişi” kültürel olarak yansıtılmıştır.

Tablo 13. Video Çekimleri ve Montajının Yapılış Şekli

Yapılış Şekli	f	%
Profesyonel Çekim Ekibi Tarafından Yapıldı	54	62,79
Projede Yer Alan Öğretmenler Tarafından Yapıldı	29	33,72
Kendim Yaptım	3	3,48
Toplam	86	100

Projelerdeki videoların çekimleri ve montajları açısından yapılan analizlerde; %62,79'luk oranla “Profesyonel Çekim Ekibi Tarafından Yapıldı” boyutunun ilk sırada yer aldığı, %33,72'lik oranla “Projede Yer Alan Öğretmenler Tarafından Yapıldı” boyutunun ikinci sırada yer aldığı, %3,48'lik oranla “Kendim Yaptım” boyutunun üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan analizler genel olarak incelendiğinde, video çekimi ve montajının radyo-TV veya iletişim teknolojisi alanları ile ilgili olması sebebi ile “Projede Yer Alan Öğretmenler Tarafından Yapıldı” ve “Kendim Yaptım” boyutları açısından öğretmenlerin kendilerine bu alanda geliştirdikleri söylenebilir.

Tablo 14. Yapılan Projenin Müzik Kültürünü Yansıtmaya İle İlgili Görüşler

Yanıtlar	f	%
Evet	61	70,93
Kısmen	14	16,27
Hayır	11	12,79
Toplam	86	100

Projelerin yapıldığı ilaait müzik kültürünü yansıtmaya ile ilgili görüşler açısından yapılan analizlerde; %70,93 oranında “Evet” yanıtının ilk sırada yer aldığı, %16,27'lik oranla “Kısmen” yanıtının ikinci sırada yer aldığı ve %12,79'luk oranla “Hayır” yanıtının üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Tablo 14'ü oluşturan “Yapılan Projenin Müzik Kültürünü Yansıtmaya” sorusu aslında bu projedeki bütün soruları kapsayan bir yaklaşımın ürünüdür. Diğer sorulara verilen cevaplar doğal olarak bu sorunun cevabını ortaya çıkartarak diğer cevaplarında güvenilirliğini ortaya çıkartmaktadır.

Yukarıda başlıkların oluşturduğu birçok tablo müzik kültürünü işaret etmektedir. Projenin yapıldığı şehrin kültürel yapısıyla uyumlu, şehirdeki coğrafi ve kültürel yerleri yansıtacak şekilde o şehre ait türkünün seçilmesi, seçilen eserlerin orijinal formunda (geleneksel söyleniş tarzıyla) ve/veya imkanlar dahilinde bütün tarzları barındıracak şekilde aranje edilmesi seslendirilmesi müzik kültürünü yansıtan yapılarıdır.

Tablo 15. Millî Eğitim Bakanlığının Bu Tarz Projeleri Artırması İle İlgili Görüşler

Yanıtlar	f	%
Evet	78	90,69
Kısmen	6	6,97
Hayır	2	2,32
Toplam	86	100

Millî Eğitim Bakanlığının “Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” tarzındaki projeleri artırması ile ilgili görüşler açısından yapılan analizlerde; %90,93 oranında “Evet” yanıtının ilk sırada yer aldığı, %6,97'lik oranla “Kısmen” yanıtının ikinci sırada yer aldığı ve %2,32'lik oranla “Hayır” yanıtının üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Tablo 16. Yapılan Projelerin Bölgedeki Bütün Öğrencilere ve Paydaşlara Ulaşması İle İlgili Görüşler

Yanıtlar	f	%
Evet	46	53,48
Kısmen	32	37,20
Hayır	8	9,30
Toplam	86	100

“Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” projelerinin bölgedeki bütün öğrencilere ve paydaşlara ulaşması ile ilgili görüşler açısından yapılan analizlerde; %53,48 oranında “Evet” yanıtının ilk sırada yer aldığı, %37,20'lik oranla “Kısmen” yanıtının ikinci sırada yer aldığı ve %9,30'luk oranla “Hayır” yanıtının üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Özgün Tanır (2013: 34), etnomüzikolojinin popüler müzik çalışmalarından, belli bir küçük cemaatin müziklerine dair çalışmalara, müziği geleneksel tanımıyla kabul eden çalışmalardan, müzik tanımını genişletip genel olarak “sesler” üzerine yapılan çalışmalara, köy, kent ve sanal ortama dair çalışmalara kadar çok geniş bir yelpazeyi ifade ettiğini belirtir. Bu projeler de sanal ortamlarda ve sosyal medyada hayat bulan projelerdir. Çeşitli video izleme kanalları vasıtasıyla izler kitleye ulaşan bu projelerin yaşam alanı bu mecralardır. Benzer içerikli projelere ek olarak “Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” projesi sadece video kanallarında değil çeşitli sanal müzik kanallarında ve uygulamalarında da yer almaktadır.

Dolayısıyla projelerin izler kitleye ulaşmasında öğretmenlerin cevapları da göz önüne alındığında bir başarı sağlandığı görülmektedir.

Tablo 17. İlk Projeden Gelen Dönütler Doğrultusunda Başka Projeler İçin Tekrar Çalışma İle İlgili Görüşler

Yanıtlar	f	%
Evet	75	87,20
Kısmen	8	9,30
Hayır	3	3,48
Toplam	86	100

“Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” projelerinden gelen dönütler doğrultusunda aynı veya benzer tarzdaki farklı projelerde tekrar çalışma ile ilgili görüşler açısından yapılan analizlerde; %87,20 oranında “Evet” yanıtının ilk sırada yer aldığı, %9,30’luk oranla “Kısmen” yanıtının ikinci sırada yer aldığı ve %3,48’lik oranla “Hayır” yanıtının üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

4. Sonuç

Ülkemize “Doğa İçin Çal” projeleriyle giriş yapan zamanla illerin tanıtımında kültürel fenomen olan projeler Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hayata geçirilen “Öğretmenler Öğrenciler İçin Söylüyor” projeleriyle de devam etmektedir. Bu proje; COVID-19 salgını döneminde öğrenciler ve öğretmenleri bir araya getirerek motivasyonlarının artmasını sağlamış, birlik ve beraberliğin zor günlerdeki önemini hatırlatmıştır. Farklı branşlardaki öğretmenlerin yer aldığı projelerde farklı ortamlarda ve imkanlarda çalışmalar tamamlanmıştır. Projelerde görev alan öğretmenlere uygulanmış olan anket verileri ayrıntılı olarak incelenerek analiz edilmiştir.

Yapılan analizlerde müzik öğretmenlerinin projelerde yoğun olarak görev aldığı ve Güzel Sanatlar Lisesi, Ortaokul ve Lise (Anadolu, Fen, Meslek Lisesi, Sosyal Bilimler vb.) kademelerinde görev alan öğretmenlerin yoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin birçoğunun ses ve çalgı icrasında görev aldığı, düzenleme, ses kayıt, edit, mix-mastering, video çekimi ve montaj aşamalarında görev alan öğretmenlerin sayısının az olduğu görülmüştür.

Projelerde yerel müzik kültürünü ve kültürlerarası müzik kültürünü yansıtmaya bağlamında branş ayırt etmeksizin sesini ve çalgısını iyi kullanabilen öğretmenlerden olması” tercih edilmiştir. Farklı tarz ve formlardaki eserlerin seslendirilmelerini gerçekleştirmek üzere müzik öğretmenlerinin solist olarak görev verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Ülkemizde kimlik’i temsil etme düşüncesiyle yapılan bu projelerde seçilen eserlerin yörenin dokusunu, kokusunu, yörede müzik kimliğini oluşturan ve yörenin müzik kodlarında bulunan makamsal yapıyı, ritmik yapıyı, sözel yapıyı yansıtacak şekilde belirlenmiş olduğu, bazı projelerde de yöre de fenomen olan geleneksel halk oyunlarını yansıtacak şekilde eserlere yer verilerek bu ürünler geleneksel ve modern bir şekilde projelere yansıtması, Küçükebe (2018) çalışmasında, müziğin toplumsal kimliği yapılandırmada ‘yardımcı’ bir rol üstlendiğini dile getirmektedir. Bu görüşler yaptığımız çalışmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Parça seçim kriterlerine bakıldığında seçilmiş olan parçanın; görev yapılan şehre ait olması, görev yapılan şehrin kültürel yapısına uyumlu olması ve şehrin coğrafi ve kültürel yerleri yansıtmaya gibi boyutların öne çıktığı görülmüştür. “Coğrafya kültür bağlamı göz önüne alındığında iklim yapıları, üzerinde yaşanan coğrafi şekiller, farklı coğrafyalara ait kavşak bölgelerinde bulunma, yenilen içilen ve dolayısıyla ekilen biçilen ürünler, insanlar üzerinde kültürel ve toplumsal olarak etki bırakmaktadır (Dağdeviren 2021: 4). Kültür, coğrafyaya ait yerel özellikler barındırdığından dolayı proje aynı zamanda müzik kültürü açısından çeşitli coğrafyaların kimliklerini de temsil etmektedir. Parça aranjelerinin büyük oranda projelerde görev alan öğretmenlerden birine ait olduğu, parça aranjelerinin yörenin müzik kültürünün yansıtılması açısından çoğunlukla orijinal formunda veya imkanlar dahilinde bütün tarzları barındıracak şekilde yapıldığı görülmüştür.

Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgulara bakıldığında, projelerde kullanılan parçaların düzenlemelerinde büyük çoğunlukla Finale nota yazım programının kullanıldığı ve ses kayıtlarında ise çoğunlukla Logic, Cubase ve Studio One ses kayıt programlarının tercih edildiği tespit edilmiştir. Karaönçel’in (2021) çalışmasında belirttiği müzik teknolojisi alanında yaygın olarak kullanılan ses kayıt yazılımlarının; Pro

Tools, Cubase, Logic, Ableton-Live, Studio One, Cakewalk-Sonar ve FL Studio olduğu, nota yazımında kullanılan yazımda yaygın olarak kullanılan yazılımlarının ise Sibelius, Finale ve Mus2 yazılımları olduğu görüşleri ile örtüşmektedir. Parçaların stüdyo kayıtlarının büyük çoğunluğunun Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir okul stüdyosunda veya home stüdyoda yapıldığı tespit edilmiştir.

Video çekimlerinde projenin yapıldığı ilin kültürel özellikleri, coğrafi özellikleri, tarihi geçmişi ve ildeki tarihi okulların dikkate alındığı ve video çekim ve montajının büyük çoğunluğunun profesyonel ekip tarafından yapıldığı bir kısmının ise projede yer alan öğretmenler tarafından yapıldığı görülmüştür.

Projenin yapıldığı şehrin kültürel yapısıyla uyumlu, şehirdeki coğrafi ve kültürel yerleri yansıtacak şekilde o şehre ait türkünün seçilmesi, seçilen eserlerin orijinal formunda (geleneksel söyleniş tarzıyla) ve/veya imkanlar dahilinde bütün tarzları barındıracak şekilde aranje edilmesi seslendirilmesi müzik kültürünü yansıtan yapılarıdır.

Projelerde müzik kültürü ürünlerinin yöre müzikal kodlarını barındırarak seçilmesi yanında yörenin diğer kültürel unsurları da görsel olarak kullanılarak video kliplerde projenin yapıldığı ilin kültürel, coğrafi özellikleri ve tarihi mekanları yansıtılmıştır.

Projenin kültürel özellikleri yansıtmaya, görünürlüğünü artırma gibi faktörlerin yanında sosyal ve toplumsal boyutu da önemlidir. Pandemi dolayısıyla kapanmaların yaşandığı süreçte bu projelerle öğretmenler öğrencilerine, meslektaşlarına, sağlık çalışanlarına, gurbette şehrini özleyen insanlara dokunarak gönül köprüsü oluşturmuşlardır.

Projelerden gelen dönütler sonrasında öğretmenlerin büyük çoğunluğunun farklı bir projede tekrar görev almak istediği tespit edilmiştir. MEB tarafından yapılan bu projelerin devam ettirilmesinin öğretmen ve öğrenciler açısından faydalı olacağı, projelerin kapsamlarının genişletilerek yapıldığı şehirler ile ilgili kültürel değerleri yansıtabilmesi açısından önemli olduğu ve bu tarz projelerin üniversitelerde de yapılmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Auerbach, K., (2018), Playing for Change, Global Street Performance, Kosmos Journal, Winter. (https://www.kosmosjournal.org/kj_article/playing-for-change/ Erişim Tarihi: 22.08.2021).
- Blacking, J., (1992), Folklore, Cultural Performances, and Popular Entertainments: A Communications centered Handbook Illustrated Edition, Oxford University Press 86-91, New York.
- Büyüköztürk, Ş. Vd. (2018). Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Pegem Akademi.
- Dağdeviren, M. (2021). İnanç Müziği Etnolojisi Perspektifinde Arguvan Yöresi "İçeri Makamı" Üzerine Yapısal Ve Kültürel Analiz. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Fraenkel, J. R. & Wallen, N. E. (2006). How to Design and Evaluate Research in Education. (6th ed.). New York: McGraw-Hill International edition.
- Kaplan, A., (2013), Kültürel Müzikoloji, Müzik Bilimleri Dizisi 6, (3. Baskı), İstanbul: Bağlam Yayıncılık,
- Karaönçel, F., (2021). Sanal ve Akustik Çalgı Eşlikli Şarkı Öğretimi Uygulamalarının Müziksel İşitme ve Şarkı Söyleme Becerilerine Etkisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Malatya.
- Küçükbe, M (2018), Etnomüzikoloji Alanında Bir Analiz Aracı: Kimlik Kavramı, DOI: 10.31722/konservatuvardergisi.496850 EJMD / 2018 (13), 118-132.
- Merriam, A. P. (1964), The Anthropology Of Music, Northwestern University Press.
- Mustan Dönmez, B., (2019), Etnomüzikolojinin Temel Kavramları, Kavramlar Terimler İsimler, Müzik Bilimleri Dizisi 18, (1. Baskı), İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Yıldırım V. ve Koç, T. (2006). Müzik Felsefesine Giriş, (Üçüncü Baskı). İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Özgün Tanır, E. Ş. (2013). Etnomüzikolojinin Dönüşümü: Kuramlar ve Konular. Müzik, Dans, Gösterim (pp.33-60), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Matbaası.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Youtube kanalı. Erişim Tarihi (20.09.2021)

<https://www.youtube.com/c/oygmmeb/videos> (Erişim Tarihi 25.08.2021)

Kişisel Görüşme

Kavga, Esin Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü adına Proje Koordinatörü Mayıs 2021.
Ankara.